

Vieningos (nacionalinės) energetikos darbuotojų sertifikavimo schemas gairės

Birutė Jagminienė

Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos
ministerijos

Planavimo ir kontrolės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Numatomi energetikos darbuotojų atestavimo tvarkos pakeitimai

- sertifikavimo įstaigos nuo 2019 m. liepos 1 d. atestuoja energetikos darbuotojus pagal LR energetikos ministro patvirtintą vieningą (nacionalinę) energetikos darbuotojų sertifikavimo schemą

Lietuvos Respublikos energetikos ministras 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 1-220 „Dėl energetikos objektus, įrenginius statančių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2.5 papunkčiu įpareigojo VEI parengti vieningos (nacionalinės) energetikos darbuotojų sertifikavimo schemas projektą ir iki 2018 m. gegužės 1 d. pateikti tvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministrui

- sertifikavimo įstaigos sudaro sutartis su VEI dėl vieningos (nacionalinės) energetikos darbuotojų sertifikavimo schemas naudojimosi tvarkos ir sąlygų
- sertifikavimo įstaigos sudaro sutartis su Nacionaliniu akreditacijos biuru prie Ūkio ministerijos dėl akreditacijos

NSS - dokumentas, kuriame nustatyti pagrindiniai energetikos darbuotojų sertifikavimo proceso principai ir reikalavimai

NSS projektas apims:

- proceso dalyvių pagrindines funkcijas, sertifikavimo sritį
- sertifikavimo rūšis, kriterijus, periodiškumą
- sertifikavimo tvarką (procedūras), sertifikato formą
- reikalavimus vieningam energetikos darbuotojų sertifikatų registrai
- sertifikavimo sustabdymo, panaikinimo kriterijus
- skundų ir ginčų sprendimo tvarką
- reikalavimus egzaminuotojams, reikalavimus egzamino testo turinio sudarymo struktūrai
- reikalavimus sertifikavimo įstaigai
- energetikos darbuotojų kategorijų sąrašus, veiklų ir darbų sritis, kurias suteikia teisę vykdyti išduotas energetikos darbuotojo sertifikatas
- energetikos darbuotojų bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus bei kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus

VEI pagrindinės funkcijos

- nustato tvarką, kuria vadovaujantis sudaro sutartis su sertifikavimo įstaigomis dėl NSS naudojimosi tvarkos ir sąlygų
- administruoja ir plėtoja NSS
- administruoja vieningą energetikos darbuotojų sertifikatų registrą ir skelbia duomenis <http://vei.lrv.lt> svetainėje
- <http://vei.lrv.lt> svetainėje skelbia teisės aktų, nustatančių energetikos įrenginių ir objektų įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos, energetikos veiklos technologinių procesų ir energetikos objektų gaisrinės saugos reikalavimus, sąrašus pagal kiekvieną energetikos sektorių
- prireikus organizuoja apeliacinės komisijos posėdžius
- kontroliuoja sertifikavimo įstaigų vykdomą sertifikavimo procesą

Sertifikavimo įstaigos funkcijos

- sudaro sutartį su VEI dėl NSS naudojimo
- teikia sertifikavimo paslaugas
- nustatyta tvarka suveda duomenis į vieningą energetikos darbuotojų sertifikatų registrą
- savo interneto svetainėje skelbia: sertifikavimo tvarką; kvalifikacinius reikalavimus energetikos darbuotojams; sertifikavimo paslaugų įkainius ir įmokos už suteiktą paslaugą sumokėjimo tvarką; informaciją (nuoroda į VEI tinklapį) apie sertifikuotus energetikos darbuotojus; skundų ir ginčų sprendimo tvarką
- renka ir saugo dokumentus bei informaciją, susijusią su energetikos darbuotojų sertifikavimu
- VEI prašymu, pateikia apeliacinės komisijos posėdžiui reikalingus dokumentus ir informaciją dėl energetikos darbuotojo pateiktos apeliacijos nagrinėjimo
- sudaro sąlygas VEI atstovams dalyvauti vykdomose energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūrose (ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas privalo pranešti apie numatomą energetikos darbuotojų sertifikavimo laiką, vietą ir darbuotojų kategoriją)
- teikia informaciją VEI apie sudarytas/ nutrauktas sutartis su Nacionaliniu akreditacijos biuru dėl akreditavimo pagal Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17024:2012 nustatytus reikalavimus

Energetikos darbuotojo pagrindinės teisės ir pareigos

- nustatyta tvarka dalyvauti sertifikavimo procese
- siekiant sertifikuotis, pateikti reikiamus dokumentus dėl bendrųjų ir specialiųjų kvalifikacinių reikalavimų, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimų vertinimo
- nesutikus su sertifikavimo įstaigos sprendimais, nustatyta tvarka, gali pateikti skundą arba apeliaciją sertifikavimo įstaigai ar VEI

Sertifikavimo rūšys ir kriterijai

- **Pradinis sertifikavimas** skiriamas energetikos darbuotojui, kuris niekada neturėjo energetikos darbuotojo sertifikato
- **Periodinis sertifikavimas** skiriamas energetikos darbuotojui, kuris turi sertifikavimo įstaigos išduotą energetikos darbuotojo sertifikatą, kurio duomenys skelbiami vieningame energetikos darbuotojų sertifikatų registre
- **Papildomas sertifikavimas** skiriamas:
 - vadovo, jo įgalioto asmens sprendimu ar VEI pareigūnų reikalavimu, jeigu darbuotojas pažeidė norminių teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus
 - sudarytų komisijų, tiriančių energetikos įrenginių avarijų, jų darbo sutrikimus, nelaimingus atsitikimus buityje, susijusius su energijos vartojimu
 - kai darbuotoją būtina sertifikuoti, įsigaliojus naujam energetikos veiklą reglamentuojančiam norminiam teisės aktui
 - pasikeitus energetikos darbuotojo pareigoms, faktiškai atliekamam darbui, darbuotojui siekiant papildyti sertifikate suteiktas teises

Egzamino testo struktūra

Egzaminą sudaro **dvi dalys**:

- Pirmąją egzamino dalį sudaro testas iš saugos eksploatuojant energetikos įrenginius taisyklių
- Antrąją egzamino dalį sudaro testas iš bendrųjų energetikos veiklos teisės aktų, įrenginių įrengimo ir eksploatavimo, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos bei kitų, su energetikos įrenginių eksploatavimo veikla susijusių teisės aktų

Kandidatui neišlaikius pirmosios egzamino dalies testo, laikyti antrosios dalies testo neleidžiama

Energetikos darbuotojo žinių patikrinimas kompiuterinių testų pagalba

Egzamino testo struktūra

Egzaminas pradiniam ir papildomam sertifikavimui:

Pirmoji egzamino dalis - 20 klausimų, testui spręsti skiriama 45 min.
Testas išlaikytas, jeigu kandidatas teisingai atsako į ≥ 70 % klausimų.

Antroji egzamino dalis - 40 klausimų, testui spręsti skiriama 75 min.
Testas išlaikytas, jeigu kandidatas atsako į ≥ 70 % klausimų.

Egzaminas periodiniam sertifikavimui

Pirmoji egzamino dalis - 15 klausimų, testui spręsti skiriama 30 min.
Testas išlaikytas, jeigu kandidatas teisingai atsako į ≥ 70 % klausimų.

Antroji egzamino dalis - 20 klausimų, testui spręsti skiriama 45 min.
Testas išlaikytas, jeigu kandidatas atsako į ≥ 70 % klausimų.

Energetikos darbuotojų grupės ir sertifikavimo periodiškumas

- **vadovai**, kurie vadovauja energetikos įrenginių eksploatavimo veiklai sertifikuojami ne rečiau kaip kartą per 5 metus
- **inžinierinės kategorijos darbuotojai**, kurie vadovauja energetikos įrenginių eksploatavimo darbams ir (ar) juos eksploatuoja sertifikuojami ne rečiau kaip kartą per 3 metus
- **darbininkų kategorijos darbuotojai**, vykdantys darbus energetikos įrenginiuose, sertifikuojami ne rečiau kaip kartą per 3 metus

Děkoju už děmesj

